

Czerwiec 2018

SADURCZYKUS TIMES

*Leopolis semper
fidelis tibi
Poloniae*

KRZEMIENIEC

Podróż do Krzemieńca, oznaczała wejście na wysoką górę zamkową, noszącą imię królowej Bony. Jest to bowiem wizytówka tego miejsca. Miasto otrzymała w posiadanie od swojego męża, króla Zygmunta Starego, dbała o nie, obdarzała przywilejami i rozbudowywała. W październiku 1648 roku po 6-tygodniowym oblężeniu pułkownik kozacki Maksym Krzywonos zdobył zamek i zburzył go. Zamku nie odbudowano, pozostały po nim tylko ruiny.

W 1321 roku Krzemieniec wraz z Łuckiem znalazł się pod panowaniem Litwy, później Polski jako siedziba starostwa grodowego w województwie wołyńskim. W latach 1409-1418 więziony tu był przez księcia Witolda jego kuzyn Świdrygiełło za sprzymierzenie się w czasie Wielkiej wojny z Krzyżakami przeciwko Jagiellom i Witoldowi.

Klasa 1g na Górze Bony

Widok z Góry Bony

3

ŁUCK

Łuck można określić jako najstarszą osadę Wołynia. Powstał około 1000 roku, ale według niektórych historyków istniał już w VII w. Do XIV w. Łuck należał do książąt ruskich z dynastii Rurykowiczów. Ostatni z nich, czyli Jerzy poległ w walce w 1321 roku. Od 1340 roku, gród dostał się pod wpływ księcia Litewskiego Lubarta. Jego syn po jego śmierci, odstąpił na życzenie Jagiełły Łuck, księciu litewskiemu Witoldowi. Po śmierci Witolda, Jagiełło nadał Łucku prawo magdeburskie. Niedługo potem stał się on stolicą księstwa Wołyńskiego. Od czasów Unii Lubelskiej Łuck należał do Korony i stał się stolicą Wołyńskiego województwa. Miasto wielokrotnie podpadało w wyniku wojen kozackich, które były toczony na przełomie XVII-XVIII w. Po drugim rozbiore Polski znalazło się w granicach Rosji. Najważniejszym, ale także jednocześnie najstarszym i najokazalszym zabytkiem tego miasta jest zamek Lubarta. Twierdza została zbudowana na planie nieregularnego trójkąta. Zespół zamkowy zawiera trzy baszty: Wjazdową, Władyczą i Styrową.

Klasa 1e z dr Ireneuszem Sadurskim

Klasa 1e z wychowawczynią-Iwoną Mędrkiewicz

5

OLESKO

Budowlę uważa się za jedną z najstarszych twierdz Ukrainy czasów Rusi Kijowskiej. Nic dziwnego, pierwsze wzmianki historyczne zamku sięgają jeszcze 1327 roku. Tak, liczni historycy sugerują, że zamek zbudował jeden z synów księcia galicyjsko-wołyńskiego Jerzego Lwowica – Lew albo Andrzej.

We wszystkie kolejne stulecia za Zamek w Olesku była zacięta walka. Najpierw – między Litwą a Polską. W roku 1340 budowla przeszła do rąk Wielkiego Książę Litewskiego Lubarta, a już za ćwierć wieku jego podbił król Kazimierz Wielki.

Miał też zamek i liczne najazdy tatarskie. W roku 1605 zamek z powodu kilku związków małżeńskich wśród zamożnych rodzin dostał jeszcze jednego słynnego właściciela – ruskiego magnata Jana Daniłowicza. Okres ten dał zamkowi od razu dwa punkty wydarzeń historycznych: za czasów Daniłowicza w budowlu przysługiwał ojciec samego hetmana Bohdana Chmielnickiego – Michał Chmielnicki. A w roku 1629 po ślubie córki Daniłowicza i szlachcica Jakuba Sobieszyna w Zamku w Olesku urodził się przyszły król polski – Jan III Sobieski.

*Pani profesor Agata Szewczyk
wspólnie z panią profesor Iwoną
Mędrkiewicz.*

7

OLESKO

W Olesku można zobaczyć Kościół i klasztor Kapucynów. Położony on jest u stóp zamku, został ufundowany w 1739 r. przez wojewodę wołyńskiego Józefa Seweryna Rzewuskiego i jego żonę Antoninę z Potockich dla sprowadzonych przez nich zakonników. Klasztor należał do najbogatszych w Rzeczypospolitej, ponieważ miał kosztowne wyposażenie, cenny księgozbiór oraz ogród z ozdobnymi altankami i stawami rybnymi. Przy konwencie działało studium teologiczne dla młodzieży zakonnej. Po kasacie zakonu w 1785 r. zabudowania oddano wojsku. W 1823 r. kapucyni odzyskali część budynków. W 1941 r. Niemcy urządzili w klasztorze obóz dla ludności żydowskiej, zlikwidowany w 1943 r. po wymordowaniu Żydów. Po II wojnie w klasztorze mieściła się szkoła rolnicza. Wnętrze kościoła przebudowano, dzieląc je na dwie kondygnacje. Do ogrodu przeniesiono oranżerię z lwowskiego parku Stryjskiego. W 1980 r. budynki pokapucyńskie przejęła Lwowska Galeria Obrazów. W kościele urządzona została sala konferencyjna a klasztor zaadaptowano na magazyny dzieł sztuki.

*Dr Ireneusz
Sadurski na tle
klasztoru
Kapucynów*

8

Lwów

Drugi i trzeci dzień wycieczki pozwolił uczniom klasy 1 „e” i 1 „g” zakochać się w przepięknym mieście, jakim jest Lwów. Piękna architektura wpływa na wyjątkowość tego miejsca.

Został założony ok. 1250 roku przez króla Daniela I Halickiego, który nazwał miasto Lwowem na cześć swojego syna Lwa. Trzeba jednak zaznaczyć, że osadnictwo na lwowskiej Górze Zamkowej zaczęło się już w IX wieku (plemię Lędzian). Jednak do czasów panowania króla Daniela i jego syna Lwa miasto było jedynie niewielkim grodem. Po wygaśnięciu dynastii Lwów wszedł w orbitę zainteresowań państwa polskiego. W granicach Polski miasto szybko zyskało status wielonarodowej metropolii, okna na handel ze Wschodem, ale też niezwycięzonego grodu. Trudno się temu dziwić bo przecież Lwowianie wielokrotnie odpierali ataki wrogich wojsk (Kozaków, Szwedów czy Turków).

Widok na panoramę Lwowa

CMENTARZ ŁYCZAKOWSKI

Zwiedzanie Cmentarzu Łyczakowskiego, najstarszej zabytkowej nekropolii Lwowa, pozwoliło na chwilę wzruszenia. Jest to bowiem miejsce pochówku wielu zasłużonych dla Polski i Ukrainy ludzi kultury, nauki i polityki. Można było odnaleźć tam grób m.in. Marii Konopnickiej, Artura Grottgera, czy matematyka Stefana Banacha. Można nawet zobaczyć grób Władysława Bełzy, twórcy Katechizmu polskiego dziecka, zawierającego słynny wiersz „Wyznanie wiary dziecięcia polskiego”, zaczynającego się słowami, które zna każdy: „-Kto Ty jesteś?/-Polak mały”.

Cmentarz ten został otwarty w 1786 roku na skutek dekretu cesarskiego, nakazującego likwidację przykościelnych cmentarzy i stworzenie nowych poza obszarami miast.

CMENTARZ ŁYCZAKOWSKI

CMENTARZ ORŁĄT LWOWSKICH

Cmentarz Orłąt Lwowskich stanowi autonomiczną część cmentarza Łyczakowskiego. Na cmentarzu znajdują się mogiły uczestników bitwy o Lwów i Małopolskę Wschodnią. Cmentarz swą nazwę zawdzięcza faktowi, że większość pochowanych tam ludzi, stanowi młodzież szkół średnich i wyższych oraz inteligencja. W 1925 roku ekshumowano zwłoki jednego z żołnierzy, którzy spoczywali na Cmentarzu Orłąt Lwowskich, i przewieziono uroczyście do Warszawy, gdzie spoczęły w Grobie Nieznanego Żołnierza. Nad Cmentarzem Orłąt Lwowskich góruje wielki łuk triumfalny, który oparł się stalowym linom i czołgom, którymi po drugiej wojnie światowej chciano zniszczyć pamięć o pochowanych tu obrońcach miasta. Pozostały ślady po linach, pozostały zbite napisy, ale kamień przetrwał. Na przeciwko niego, na górcie stoi kaplica.

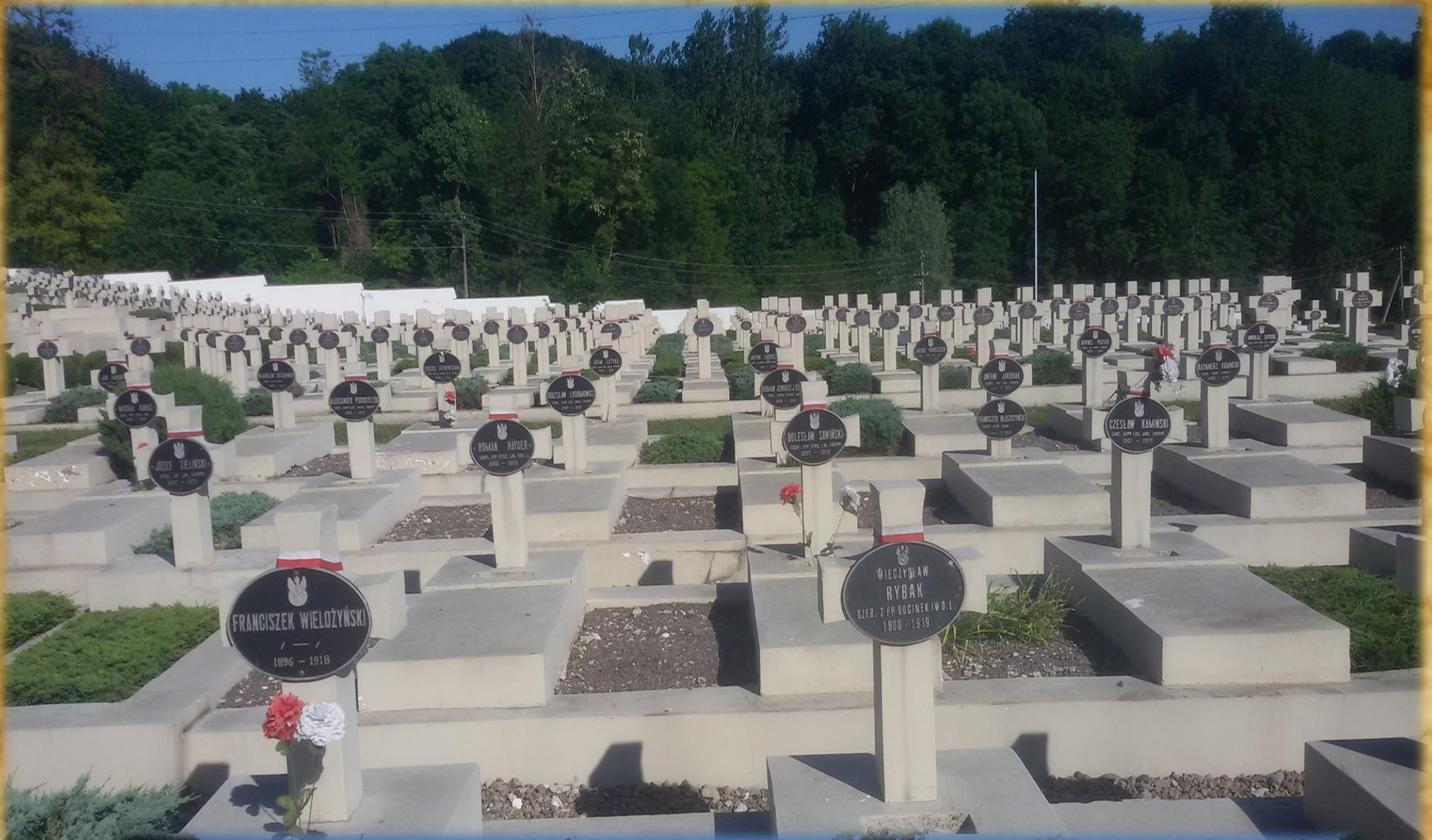

Mogiły poległych w walkach

**Podczas wizyty
na cmentarzu,
uczniowie złożyli
kwiaty, aby
upamiętnić
poległych.**

Sadurszykus Times

*Pismo społeczno-historyczne
IX Liceum Ogólnokształcącego
im. Mikołaja Kopernika w Lublinie*

Redakcja:

dr Ireneusz Sadurski
Anita Rybicka

